

Una de les oliveres mil·lenàries que hi ha al poble d'Ulldecona (Montsià). / TJERK VAN DER MEULEN

Cada cop que passo pel carrer Doctor Rizal m'enrecordo del meu últim pis a Barcelona: un loft als baixos d'una masia del segle XVII hàbilment reformada. Era petit, però aquell jardí obert al cel amb les parets vestides de gessamí valia un imperi. Aquí també es va criar el nostre fill fins que la casa se'ns va fer massa petita. Què fem? No sé si va ser la mandra de tornar a buscar un pis a Barcelona la que ens va empènyer a una aventura més agosarada: arreglar una casa vella que havíem comprat feia uns anys a Ulldecona, el meu poble natal. No és fàcil tornar allà d'on has sortit quan pel mig han passat més de vint anys. Però quan arribes a un lloc amb la capacitat de deixar-te sorprendre intacta, el camí sempre és més planer. I plaent.

Canviar la ciutat pel poble va ser una decisió impulsiva, com tantes altres que hem pres, i la vam deixar en mans de les circumstàncies. ¿Tenim prou estalvis per rehabilitar una part de la casa vella? Sí. ¿Podem seguir mantenint les nostres feines a distància? També (i llavors ja va quedar demostrat que es pot treballar des de casa). Tampoc ens havíem de preocupar per escollir l'escola del nostre fill: al poble només n'hi ha una. Perfecte/a. ¿Enyorarem la vida urbana? Potser, però el nostre pla improvisat sí que preveia una jugada mestra: baixar un cop a la setmana a Barcelona. Per feina, esclar, però també pel plaer de quedar amb els amics, d'anar a un concert o a una exposició (torneu-mos l'Euromed, sisplau!). I així ha sigut durant els últims set anys, fins que el covid-19 ha trastocat aquest equilibri perfecte.

Recordo els escarafalls del meu cercle d'amistats quan els vaig dir que me n'anava a viure al poble, un poble que la majoria no sabia situar al mapa. Ulldecona? Al Montsià? Però què hi faràs allà, tu que ets tan de ciutat? ¿Vols dir que t'hi adaptaràs? Preguntes que em feien amigues que ara es

moren per fugir del quitrà i a l'estiu s'escapen a les platges del Delta. Quines paradoxes. Ara bé, quan tornes al poble després de tant de temps ets una forastera i despertes curiositat. Tanta que hi ha qui no es talla un pèl: ¿que has tornat perquè no tens feina? I somrius, i pagues la barreta de pa, i penses que després de sopar qui encara estarà davant l'ordinador enllestint un article ets tu.

Aquests set anys a la perifèria han donat per molt: he redescobert un territori màgic de pintures rupestres, oliveres mil·lenàries i tolls d'aigua cristal·lina, m'he trobat amb un grup de mares a l'escola que val un imperi i mig, m'he casat als claustres de l'Ajuntament, participo en una agrupació d'electors, camino més que mai i segueixo aparcant tan malament com sempre. Però el més valuós ha sigut tenir el temps d'escoltar els altres -el professor jubilat que aplega olives, les dones que guarden mantons de Manila centenaris, el terrissaire que també treballa al camp, l'afable veïna marroquina...- quan t'expliquen històries tan increïbles que mereixerien ser escrites. I si algun dia sento nostàlgia, surto al balcó on tinc la planta que em va regalar la senyora Maria, la meua veïna de jardí al carrer Doctor Rizal. I sento que la vida continua, aquí i allà. Arreu. Només cal viure-la.